

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

Digital Leadership of School Administrators as perceived of teachers
Under Secondary Education Service Area Office Bangkok 1

Received: January 24, 2023

Revised: February 19, 2023

Accepted: February 23, 2023

รุสมัน มนะนอ*

Rusman Manor

อำนวย ทองโปร่ง**

Amnuay Thongprong

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ตำแหน่งวิทยฐานะ และกลุ่มสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในปีการศึกษา 2565 จำนวน 357 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของโคเฮน และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.977 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé's Multiple Comparison Method) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาและตำแหน่งวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และครูที่สังกัดกลุ่มสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำดิจิทัล/ ผู้บริหารสถานศึกษา

* นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Master of Education Student Program in Education Administration, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

** อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Advisor, Associate Professor, Department of Education Administration, , Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding Author E-mail Address: rusman23367@gmail.com

Abstract

The purposes of this research are: To study and compare the Digital leadership of school administrator as perceived of teachers under secondary education service area office Bangkok 1, classified by the levels of education, academic standing, and school groups. This is a survey research study. The study sample consisted of 357 teachers who worked in schools under secondary education service area office Bangkok 1 in the academic year 2022. The sample participants were categorized using Cohen' random samples, which were selected by simple random sampling. The instrument was a questionnaire querying teachers' opinions about the Digital leadership of school administrators. The questionnaire was found to meet the reliability level of 0.977. The statistics used in the data analysis were mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA, and Scheffé's multiple comparison method. The findings are as follows: 1) The results of the Digital leadership of school administrators as perceived of teachers under secondary education service area office Bangkok 1 were at high level. Considering each dimension of the opinions, all of them were also at a high level. 2) The results of the Digital leadership of school administrators as perceived of teachers under secondary education service area office Bangkok 1, were summarized as follows: the opinions about the Digital leadership of education administrators levels of education and academic standing with different was found to be no different, the opinions about the Digital leadership of Education Administrators with different school groups were found to be different at a significance level of .05

Keywords : Digital Leadership/ School Administrators

บทนำ

สถานการณ์โลกในปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้านทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเทคโนโลยี เป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องอย่างมาก และประเทศไทยได้นำเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาในประเทศมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยจึงได้กำหนดแผนแม่บทการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล พ.ศ. 2561-2564 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “สู่เศรษฐกิจดิจิทัลที่มีพลวัตบนรากฐานของสังคมที่รู้คิด รู้เท่าทัน และกำลังคนที่สามารถปรับตัวและสร้างโอกาสจากเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล” โดยกำหนดไว้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) พัฒนากำลังคนสู่ยุคดิจิทัล 2) ยกระดับภาคเศรษฐกิจ สู่ดิจิทัลไทยแลนด์ และ 3) ขับเคลื่อนชุมชนสู่สังคมดิจิทัล สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Ministry of Digital Economy and Society, 2017) ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการทำงานโดยเฉพาะด้านการศึกษาเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทอย่างมากเพราะการศึกษาต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามาในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ตามนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 กล่าวว่าการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT (Information and Communication Technologies) ประกอบด้วย 7 เรื่องย่อย ได้แก่ 1) ศูนย์ข้อมูลกลาง (Data Center)

.....
2) ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) 3) Platform (e-library e-learning และ Teaching Resource Platform)
4) e-book 5) e-office e-mail และ document 6) ระบบบริหารจัดการห้องเรียน Classroom Management
และ 7) โครงสร้างพื้นฐาน Infrastructure (Internet) กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education, 2022)

เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัล เพราะว่าเทคโนโลยีดิจิทัลสามารถบูรณาการใช้ในการจัดการศึกษาและการทำงานภายในสถานศึกษาได้อย่าง สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และความต้องการของครู ผู้เรียน สามารถส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนมีความมั่นใจในการใช้ เทคโนโลยี มีความรอบรู้ และมีภูมิคุ้มกันในการใช้สื่อเทคโนโลยีโดยคำนึงถึงหลักคุณธรรมในการใช้สื่ออย่าง เหมาะสม สุกัญญา แซ่มซ้อย (Chamchoi, 2018: 120)

จากการสังเคราะห์งานวิจัยของ (Sullivan, 2017); (Krishnamurthi, 2017); เอกชัย กี่สุขพันธ์ (Keesukphan, 2016); สุกัญญา แซ่มซ้อย (Chamchoi, 2018: 120); สุขญา โกมลวานิช (Komolwanich, 2020:5) และเอกรัตน์ เชื้อวังคำ (Chueawangkhom, 2021:890) พบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลประกอบด้วย 4 องค์ประกอบที่มีความสำคัญยิ่ง ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่สามารถมองเห็นอนาคตขององค์กรมีการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย วางแผน และสร้างกลยุทธ์การนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในการปฏิบัติงานส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถเรียนรู้ ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล 2) การเป็น พลเมืองดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่เป็นแบบอย่างที่ดี มีความรู้ ความเข้าใจและทักษะเทคนิคทางด้าน ดิจิทัลมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในประเด็นทางจริยธรรม กฎหมาย การสื่อสารดิจิทัลการส่งเสริม ครูให้มีการพัฒนาทักษะดิจิทัลเพื่อนำไปใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อดิจิทัล การสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ให้กับสถานศึกษาและความเป็นพลเมืองดิจิทัล 3) การบริหารจัดการองค์การดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร ในการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหา ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพรวมถึงความสามารถในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ส่วนบุคคล ในการทำงานร่วมกันและมีความรู้ความสามารถในการปรับปรุงสารสนเทศและเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบให้เหมาะสมกับ แหล่งเรียนรู้ 4) การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารในสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาให้มีการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างแพร่หลาย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา และเปรียบเทียบ ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่มีระดับการศึกษา ตำแหน่งวิทยฐานะ และกลุ่มสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ด้วยเหตุเพราะการปฏิบัติงานของครู ตามสายการบังคับบัญชานั้นเป็นไปตามการนำของผู้บริหารสถานศึกษา ครูย่อมต้องมองเห็นลักษณะภาวะผู้นำ ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ได้โดยตรงผ่านภาระงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา ดังนั้นการรับรู้ภาวะผู้นำดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา ย่อมให้ผลลัพธ์ได้ตรงและมีความชัดเจนมากกว่าการที่ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินตนเอง

จากรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาจำนวน 67 สถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียนมีจุดที่ควร พัฒนามากที่สุด คือ ผู้เรียนมีความสามารถสร้างนวัตกรรมร้อยละ 31.34 รองลงมา คือ ผู้เรียน มีความสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ร้อยละ 20.90 และผู้เรียนมีความสามารถในการอยู่ร่วมกันบนความ

.....
แตกต่างและหลากหลาย ร้อยละ 5.97 ตามลำดับ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ จุดที่ควรพัฒนามากที่สุด คือการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ร้อยละ 13.43 รองลงมา คือ การพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ 9.00 และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จุดที่ควรพัฒนามากที่สุด คือ การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ร้อยละ 16.42 รองลงมา คือ การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ร้อยละ 14.93 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (The Secondary Education Service area Office Bangkok 1, 2020)

เพื่อให้การจัดการศึกษาให้ก้าวทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องอาศัยการบริหารสถานศึกษา โดยการบริหารสถานศึกษาเป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และเป็นผู้ประสานกิจกรรมของสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนให้การปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาเป็นไปโดยสะดวก จากบริบทขององค์กรที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สถานศึกษาในปัจจุบันเป็นสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นต้องเข้าใจบริบทของสถานศึกษาในยุคนี้โดยเฉพาะสภาพแวดล้อม ทางเทคโนโลยีที่เป็นทั้งปัจจัยเอื้อ และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนทั้งการเปลี่ยนแปลงในระดับต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของไทยการเปลี่ยนแปลงบริบทของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล รวมไปถึงการทำให้ครูยอมรับเทคโนโลยี นวัตกรรม และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ นั้นจึงเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องให้การยอมรับและนำสิ่งเหล่านั้นมาใช้กับตนเองก่อนที่จะเผยแพร่หรือส่งเสริมให้ครูใช้ในการบูรณาการเข้าสู่สถานศึกษาและห้องเรียนต่อไป สุกัญญา แชมช้อย (Chamchoi, 2018: 120)

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัลให้สอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนทิศทางการศึกษา มีวิสัยทัศน์ที่ก้าวหน้าสามารถคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของการศึกษาโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการตัดสินใจ และสามารถวางแผนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความเป็นพลเมืองดิจิทัล สามารถกระตุ้นให้ครูผู้สอนและผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาและสามารถร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการส่งเสริม ครูและผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในยุคปัจจุบัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันเพื่อผู้บริหารสถานศึกษาและครูจะสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ของภาวะผู้นำดิจิทัลในการประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล การวางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ ซึ่งจะส่งผลเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาทักษะแห่งอนาคตของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ตำแหน่งวิทยฐานะ และกลุ่มของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ที่ปฏิบัติการสอนในปีการศึกษา 2565 จำนวน 5,000 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูที่สอนในสถานศึกษาที่ปฏิบัติการสอนในปีการศึกษา 2565 จำนวน 357 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ (Cohen, Lawre and Marrison, 2011: 147) เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) อธิพัทธ์ สุวทันพรกุล (Suvatanpornkul, 2018: 154)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้การวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครเขต 1 ได้แก่ ระดับการศึกษา ตำแหน่งวิทยฐานะ และกลุ่มสถานศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูมี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล การเป็นพลเมืองดิจิทัล การบริหารจัดการองค์การดิจิทัล และการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล โดยลักษณะข้อคำถามเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

3.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี บทความ และงานวิจัย เกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

3.2 นำแนวคิด ทฤษฎีและข้อมูลต่าง ๆ กำหนดเป็นนิยามศัพท์เฉพาะ และสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ซึ่งสังเคราะห์แบ่งเป็น 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล ด้านการบริหารจัดการองค์การดิจิทัล และด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล

3.3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง ครอบคลุมตามขอบเขตและนิยามศัพท์ที่ศึกษา พร้อมทั้งตรวจสอบสำนวนภาษา ความเหมาะสมและความชัดเจนที่ใช้ในการทำแบบสอบถาม

3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด ครอบคลุมของข้อความและความชัดเจนของภาษา นำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC)

.....

3.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.6 – 1.0 และที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขและพิมพ์เป็นแบบสอบถามแล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน หลังจากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.2 – 0.8 และวิเคราะห์ความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.977

3.6 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาก่อนจัดทำแบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ฉบับสมบูรณ์ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพตามเกณฑ์ผ่านระบบ Google Form เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 357 ฉบับ

4. การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ไปยังผู้อำนวยการสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1

4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปมอบให้กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทาง Google Form

4.3 จากการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 357 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 357 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง มาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ และถูกต้องนำไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสังกัดสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

5.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t- test) จำแนกตามตำแหน่งวิทยฐานะ และกลุ่มสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ (Scheffé's Multiple Comparison Method) Byrkit, 1972

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.15	0.58	มาก
2. การเป็นพลเมืองดิจิทัล	4.21	0.60	มาก
3. การบริหารจัดการองค์การดิจิทัล	4.23	0.60	มาก
4. การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	4.23	0.57	มาก
รวม	4.20	0.56	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการองค์การดิจิทัล ($\bar{X} = 4.23$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.15$)

2. ผลเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตาม ระดับการศึกษา ตำแหน่งวิทยฐานะและกลุ่มสถานศึกษา

ตาราง 2 ผลเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญาดัชนี		สูงกว่าปริญญาดัชนี		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.16	0.55	4.12	0.63	0.599	0.549
2. การเป็นพลเมืองดิจิทัล	4.25	0.60	4.15	0.62	1.390	0.165
3. การบริหารจัดการองค์การดิจิทัล	4.26	0.50	4.17	0.65	1.474	0.141
4. การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	4.26	0.67	4.17	0.67	1.375	0.170
รวม	4.23	0.52	4.15	0.61	1.294	0.197

.....
จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งวิทยฐานะ โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	ตำแหน่งวิทยฐานะ				F	p
	$\bar{X}$ ครู ผู้ช่วย	$\bar{X}$ ครู (คศ.1)	$\bar{X}$ ครู (คศ.2)	$\bar{X}$ ครู(คศ.3) ขึ้นไป		
1. การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.25	4.10	4.13	4.21	1.521	0.209
2. การเป็นพลเมืองดิจิทัล	4.30	4.17	4.18	4.31	1.121	0.340
3. การบริหารจัดการองค์การดิจิทัล	4.29	4.18	4.21	4.39	1.186	0.315
4. การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	4.29	4.18	4.24	4.29	0.875	0.454
รวม	4.28	4.15	4.19	4.29	1.200	0.309

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีตำแหน่งวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามกลุ่มสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา	กลุ่มสถานศึกษา						F	p
	$\bar{X}$ กลุ่ม 1	$\bar{X}$ กลุ่ม 2	$\bar{X}$ กลุ่ม 3	$\bar{X}$ กลุ่ม 4	$\bar{X}$ กลุ่ม 5	$\bar{X}$ กลุ่ม 6		
1. การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	3.88	3.92	4.02	4.33	4.46	4.18	12.250*	0.000
2. การเป็นพลเมืองดิจิทัล	3.85	4.10	4.03	4.37	4.53	4.25	12.159*	0.000
3. การบริหารจัดการองค์การดิจิทัล	3.88	4.11	4.02	4.38	4.60	4.22	14.078*	0.000
4. การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	3.88	4.07	4.06	4.45	4.48	4.31	12.960*	0.000
รวม	3.87	4.05	4.03	4.38	4.51	4.25	14.141*	0.000

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า ครูที่สังกัดกลุ่มสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

.....
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี (Scheffé's Multiple Comparison Method) ในภาพรวมในตาราง 5

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม

กลุ่มสถานศึกษา	$\bar{X}$	กลุ่มสถานศึกษา					
		กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3	กลุ่ม 4	กลุ่ม 5	กลุ่ม 6
		3.87	4.05	4.03	4.38	4.51	4.25
1. กลุ่ม 1	3.87				*	*	*
2. กลุ่ม 2	4.05				*	*	
3. กลุ่ม 3	4.03				*	*	
4. กลุ่ม 4	4.38						
5. กลุ่ม 5	4.51						
6. กลุ่ม 6	4.25						

จากตาราง 5 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของครูสังกัดกลุ่มสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมต่างกัน ดังนี้

ครูสังกัดสถานศึกษากลุ่ม 1 มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ต่ำกว่าครูสังกัดกลุ่มสถานศึกษากลุ่ม 4 กลุ่ม 5 และกลุ่ม 6

ครูสังกัดสถานศึกษากลุ่ม 2 มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ต่ำกว่าครูสังกัดกลุ่มสถานศึกษากลุ่ม 4 และกลุ่ม 5

ครูสังกัดสถานศึกษากลุ่ม 3 มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ต่ำกว่าครูสังกัดกลุ่มสถานศึกษากลุ่ม 4 และกลุ่ม 5

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการองค์การดิจิทัล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล

.....

2. ผลเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีตำแหน่งวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และครูที่สังกัดกลุ่มสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการองค์การดิจิทัล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ และมาตรฐานการศึกษาได้ส่งเสริมให้สถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในการเพิ่มคุณภาพการบริหารซึ่งนำไปสู่การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการใช้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการมีวิสัยทัศน์และความเป็นพลเมืองดิจิทัลในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการองค์การให้เป็นปกติจนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลเพื่อสร้างความร่วมมือกับครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำงานให้บรรลุผลการเป็นผู้นำที่มีความต้องการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ เปลี่ยนแปลงรูปแบบการศึกษาจากรูปแบบเดิมที่ผ่านมาในอดีต ด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างปฏิสัมพันธ์และเพิ่มโอกาสทางการเรียนรู้ และสอดคล้องกับแนวคิดของสฤญญา แซ่ม้อย (Chamchoi, 2018: 120) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการในสถานศึกษา โดยมีวิสัยทัศน์และเป็นผู้ดำเนินการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องนำเทคโนโลยีมาบูรณาการใช้ในการศึกษาและการทำงานภายในสถานศึกษาทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชญา โคมลวานิช (Komolwanich, 2020: 98) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษานำวิสัยทัศน์ดิจิทัลสู่การปฏิบัติโดยการมอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้แก่ครูและบุคลากร รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันสร้างกลยุทธ์ดิจิทัลและนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในสถานศึกษาและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ทักษะการสื่อสารวิสัยทัศน์องค์การกับบุคคลที่มี

.....
ส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถมองเห็นอนาคตขององค์การ มีการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย วางแผนและสร้างกลยุทธ์การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรสามารถเรียนรู้ มีการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลส่งผลให้องค์การสามารถนำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (Sullivan, 2017) ได้กล่าวว่าวิสัยทัศน์ดิจิทัลของผู้นำต้องสร้างกลยุทธ์ในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการทำงานมีการประชาสัมพันธ์ในฐานะผู้นำให้บุคลากรมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลสามารถแสดงตนที่ชัดเจนและสามารถสนับสนุนบุคลากรได้อย่างจริงจัง และมีการสื่อสารและถ่ายทอดวิสัยทัศน์ดิจิทัลให้บุคลากรในหน่วยงานได้รับทราบและลงมือปฏิบัติทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 นครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีความเป็นพลเมืองดิจิทัล รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมครูให้มีการพัฒนาทักษะดิจิทัลเพื่อนำไปใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างที่ดี มีความรู้ ความเข้าใจและทักษะ เทคนิคทางด้านดิจิทัล มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในประเด็นทางจริยธรรม กฎหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล ก็จะส่งผลให้ครูมีความเป็นพลเมืองดิจิทัล อีกทั้งยังสามารถพัฒนาทักษะดิจิทัลเพื่อนำไปใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของความเป็นพลเมืองดิจิทัลซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (Krishnamurthi, 2017) ที่กล่าวว่าความเป็นพลเมืองดิจิทัล ผู้นำต้องใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ต่อตัวเอง ผู้นำต้องเรียนรู้วิธีการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับองค์กร และการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ผู้นำจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย ของณัฐธัญญา พรพทุมชัยกิจ (Pornpatumchaikit, 2021: 60) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการบริหารจัดการองค์การดิจิทัล พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีความเป็นผู้นำในยุคดิจิทัล รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัลในการปฏิบัติงานโดยมีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการในการบันทึกข้อมูลและสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัลได้อย่างรวดเร็วและสะดวกต่อการใช้งาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารที่มี การบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีสารสนเทศในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในการทำงานร่วมกัน มีความรู้ความสามารถในการปรับปรุงระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับแหล่งเรียนรู้จะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างรวดเร็วและเป็นระบบทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันจัดทำเป็นแบบประเมินภาวะ

.....

ผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาและได้กำหนดมาตรฐานการสนับสนุน การบริหารจัดการและการดำเนินงานโดยผู้บริหารควรสนับสนุนครูและบุคลากรในการเชื่อมต่อและการใช้ระบบเทคโนโลยีในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงาน มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อตอบสนองความต้องการด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษา สนับสนุนความต้องการใช้เทคโนโลยีของสถานศึกษาพัฒนา ปรับปรุงอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ตามแผนด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษา จัดหาเทคโนโลยีให้เพียงพอทันต่อเวลาและมีคุณภาพสูงเพื่อการใช้งานตรวจสอบความพึงพอใจของครูและบุคลากรต่อการดำเนินการ สนับสนุนด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาใช้ระบบการบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการเข้าถึงข้อมูลของครูและบุคลากรข้อมูล นักเรียน ของสถานศึกษา ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยเอกรัตน์ เชื้อวงศ์ (Chueawangkham, 2021: 891) ศึกษาเรื่อง องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 พบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 มี 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การเป็นพลเมืองดิจิทัล 2) ความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล 3) วิสัยทัศน์

1.4 ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูสร้างนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีในการเรียนการสอน รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีโครงการใหม่ๆเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารที่มีพฤติกรรมในการสร้างบรรยากาศของสถานศึกษาให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างแพร่หลาย เช่น การจัดการเรียนการสอนของครู การบริหารงานในด้านต่าง ๆ การให้นักเรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ผ่าน อินเทอร์เน็ต ได้ตลอดเวลาพร้อมสามารถใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอจนเกิดเป็นวัฒนธรรม การเรียนรู้แบบโลกดิจิทัลในองค์กร มีการติดตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาให้โอกาสทดลองโครงการใหม่ๆจะส่งผลให้ครู นักเรียน บุคลากรทางการศึกษามีความคุ้นเคยกับเทคโนโลยีดิจิทัลจนเป็นความปกติใหม่ในการดำเนินชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุกัญญา แซ่ม้อย (Chamchoi, 2018: 228) ที่กล่าวว่า การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลเป็นการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอเป็นปกติจนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกดิจิทัลในองค์กรโดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกคนได้เข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้อย่างทั่วถึง ทั้งนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมูฮำหมัดรุสสัน ลือบาคะลูติง (Luebakalooting, 2021: 1940) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่ พบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยมีภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล รองลงมา คือ ความรู้ดิจิทัล และการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ส่วนการสื่อสารดิจิทัลเป็นลำดับที่ต่ำที่สุด

2. ผลเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตาม ระดับการศึกษา ตำแหน่งวิทยฐานะ และกลุ่มสถานศึกษาของครูผู้ตอบแบบสอบถาม

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูที่ทำการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ตลอดเวลาทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษาเพื่อนำความรู้เข้ามาพัฒนาสถานศึกษา ปัจจุบันเป็นยุคการศึกษาไร้พรมแดนครูสามารถที่จะเรียนรู้ได้ตลอดเวลาผ่านโลกดิจิทัล อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีการอบรมและพัฒนา ศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในทุกมิติ โดยให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพ จึงมีการดำเนินการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพบุคคลในสังกัดและมีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรรัตน์ รอดพัน (Rodphon, 2021: 42) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาพระราชวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีตำแหน่งวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิวิชญ์ สนลอย (Sonloi, 2022: 96) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวิทยฐานะ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่สังกัดกลุ่มสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของครูสังกัดกลุ่มสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมต่างกันโดยครูสังกัดสถานศึกษากลุ่ม 1 มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่ำกว่าครูสังกัดกลุ่มสถานศึกษากลุ่ม 4 กลุ่ม 5 และกลุ่ม 6 ส่วนครูครูสังกัดสถานศึกษากลุ่ม 2 มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่ำกว่าครูสังกัดกลุ่มสถานศึกษากลุ่ม 4 และกลุ่ม 5 และครูสังกัดสถานศึกษากลุ่ม 3 มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่ำกว่าครูสังกัดกลุ่มสถานศึกษากลุ่ม 4 และกลุ่ม 5 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาที่สังกัดกลุ่มสถานศึกษาต่างกันย่อมอยู่ในบริบทที่แตกต่างกันภายใต้การนำของประธานกลุ่ม โดยในแต่ละพื้นที่ย่อมมี นโยบาย วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ การจัดสรรงบประมาณ การแข่งขันของสถานศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวก จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค สังคมและสิ่งแวดล้อมโดยรอบสถานศึกษา อีกทั้งการสนับสนุนจากองค์การภายนอกย่อมมีส่วนสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาซึ่งการแบ่งกลุ่มของสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้แบ่งตามบริบททางภูมิศาสตร์ ภูมิรัฐศาสตร์ ขนาดและที่ตั้งของสถานศึกษา จึงทำให้ครูที่สังกัดกลุ่มสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education, 2003) ที่ได้กำหนดขอบข่าย

.....

การบริหารงานในสถานศึกษาเป็นการดำเนินการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการ ด้านการศึกษา ตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงและยังสอดคล้องกับแนวคิดการใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ที่มีหลักการสำคัญคือการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม คืออำนาจการจัดการศึกษา ให้ประชาชน การบริหารตนเอง และการตรวจสอบและถ่วงดุลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุสิริ ทองเกตูก้าว (Thongketkao, 2019: 72) ศึกษาเรื่อง บรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำและบรรยากาศสถานศึกษาตาม ทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามเขตพื้นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสื่อสารวิสัยทัศน์ดิจิทัลและการกำหนดนโยบายดิจิทัลร่วมกับครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม

1.2 ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลและสามารถปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม

1.3 ด้านการบริหารจัดการองค์การดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารจัดการในการบันทึกข้อมูลและสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัลได้อย่างรวดเร็ว สะดวกต่อการใช้งาน และสามารถสนับสนุนเทคโนโลยีดิจิทัลให้เพียงพอต่อการใช้งานในสถานศึกษา

1.4 ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีโครงการใหม่ ๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลและสนับสนุน อำนวยความสะดวกในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องสำหรับการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1

2.2 ควรศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1

.....
References

- Chamchoi, S. (2018). **School Management in Digital Era**. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Chueawangkham, E. (2021). “Digital Leadership of Schools Administrator Under the Udonthani Primary Education Area 4”. **The 22nd Educational Conference Graduate Study Research Presentation** 886-893. (in Thai)
- Cohen, L., Lawrence, M. and Morrison, K. (2011). **Research Methods in Education**. 7th. Edition Routledge U.S.A.
- Komolwanich, S. (2020). **Digital Leadership of School Administrators Affecting Teacher Competency For 21 Century Under the Secondary Education Service Area Office 23**. Master of Education Thesis in Education Administration and Quality Development Graduate School Khon Kaen University. (in Thai)
- Keesukphan, E. (2016). **School Management in Digital Era**. [Online]. Retrieved April 10, 2022, from <http://www.truelookpanya.com/knowledge/content/52232/-edu-t2s1-t2-t2s3->. (in Thai)
- Krishnamurthi, R. (2017). **Leadership Excellence in the Digital Era**. [Online] Retrieves April 10, 2022, form <https://www.dqindia.com/50137-2/>
- Ministry of Education. (2003). **National Education Act B.C. 2542. Act B.C. 2545**. 2nd ed. Bangkok: The Teachers Council. (in Thai)
- Ministry of Education. (2022). **Strategy and Concept Year B.C. 2565**. [Online]. Retrieved April 10, 2022, from <https://www.moe.go.th>
- Ministry of Digital Economy and Society. (2017). **Action Plan 4 Year B.C. 2561-2564**. [Online]. Retrieved October 14, 2022, from <https://www.depa.or.th/th/master-plan-digital-economy/1st-master-plan-for-digital-economy>.
- Pornpatumchaikit, N. (2021). “Leadership in Digital Era of the School Administrators Under Secondary Educational Service Area Sisaket and Yasothon”. **Sisaket Rajabhat University Journal** 15(2): 50-64. (in Thai)
- Rodphon, S. (2021). “A Study of Digital Leadership among School Administrators of Pracharath School Project Under Sisaket Primary Educational Service Area Office 1”. **Journal of Educational Administration and Leadership, Sakon Nakhon Rajabhat University** 9(35): 36-45. (in Thai)
- Sonloi, A. (2022). “Information Technology Leadership of Administrators Under Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office”. **The Journal of Institute of Trainer Monk Development** 5(1): 89-101. (in Thai)

-
- Sullivan, L. (2017). **8 Skills Every Digital Leader Needs**. [Online] Retrieves April 10, 2022, from <https://www.cmswire.com/digital-workplace/8-skills-every-digital-leader-needs/>.
- Suvatanpornkul, I. (2018). **Educational Research Concepts and Applications**. Bangkok: Chulalongkorn University Printing House. (in Thai)
- The Secondary Education Service area Office Bangkok 1. (2020). **Self-Assessment Report 2020**. [Online]. Retrieved October 8, 2022, from <https://pubhtml5.com/cccr/iybd/>. (in Thai)
- Thongketkao, C. (2019). “Leadership and School Atmosphere as Perceived by School Administrators and Teachers under Saraburi Primary Education Service Area Office”. **Thepsatri Rajabhat University Educational Research Journal** 3(1): 63-80. (in Thai)